

ХУЛОСАИ

Шурои диссертатсионии 6D.KOA-036-и назди
Донишгоҳи байналмилалӣ забонҳои хориҷии Тоҷикистон ба номи Сотим
Улуғзода барои дарёфти номзади илмҳои филологӣ аз рӯи ихтисоси
10.02.20 – Забоншиносии муқоисавӣ-таърихӣ, қиёсӣ ва муқоисавӣ (қарори
Ҳукумати ҚТ аз 26.06.2023, №3)

Парвандаи аттестатсионии №_____

Қарори Шурои диссертатсионӣ аз 27.09.2025, №33

Дар бораи сазовор донишҷӯи Орзузода Парвина Ҷамолидин дар мавзӯи
«Таҳлили муқоисавии ҷумлаҳои пайравӣ сабаб ва натиҷа дар забонҳои
тоҷикӣ ва англисӣ», шаҳрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон, барои дарёфти
дараҷаи илмӣ номзади илмҳои филологӣ аз рӯи ихтисоси 10.02.20 –
Забоншиносии муқоисавӣ-таърихӣ, қиёсӣ ва муқоисавӣ.

Диссертатсияи Орзузода Парвина Ҷамолидин дар мавзӯи «Таҳлили
муқоисавии ҷумлаҳои пайравӣ сабаб ва натиҷа дар забонҳои тоҷикӣ ва
англисӣ» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои филологӣ аз рӯи
ихтисоси 10.02.20 – Забоншиносии муқоисавӣ-таърихӣ, қиёсӣ ва муқоисавӣ
дар ҷаласаи Шурои диссертатсионии 6D.KOA-036 назди Донишгоҳи
байналмилалӣ забонҳои хориҷии Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода
(734019, шаҳри Душанбе, кӯчаи Муҳаммадиев 17/6: фармоиши Комиссияи
олии аттестатсионии назди Президентӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 1-уми
феврари соли 2023, тахти № 18/шд тамдидшуда) аз 28-юми июни соли 2025,
суратмаҷлиси № 26 ба ҳимоя қабул гардидааст.

Довталаби дараҷаи илмӣ Орзузода Парвина Ҷамолидин 13-уми декабри
соли 1975 дар ноҳияи Ҳисор дар оилаи зиёӣ ба дунё омадааст. Соли 1993
муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии рақами 19 -и ноҳияи мазкурро хатм
намудааст.

Орзузода Парвина Ҷамолидин соли 1993 ба Донишгоҳи давлатии
омӯзгории Тоҷикистон ба номи Қандил Ҷӯраев (ҳозира Садриддин Айнӣ)
дохил шуда, онро соли 1998 аз рӯи ихтисоси забонҳои англисӣ ва немисӣ
хатм намудааст.

Орзузода Парвина Ҷамолидин ба ҳайси унвонҷӯ соли 2021 ба
Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айнӣ қабул
ва мавзӯи рисолаашро дар Шурои олимони Донишгоҳи давлатии омӯзгории
Тоҷикистон ба номи Садриддин Айнӣ аз 6 –уми майи соли 2022 №11/5.1
тахти роҳбарии доктори илмҳои филологӣ, профессор, Каримов Шухрат
Бозорович тасдиқ намудааст.

Шаҳодатнома оид ба супоридани имтиҳонҳои номзадӣ аз ҷониби Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айни 17.02.соли 2024 № 04/160 дода шудааст. Имтиҳонҳоро аз фанҳои «фалсафаи илм» бо баҳои «хуб», «Забони хориҷӣ (забони фаронсавӣ)» бо баҳои «хуб» ва «Забоншиносии муқоисавӣ-таърихӣ, қиёсӣ ва муқоисавӣ» бо баҳои «хуб» супоридааст. Диссертатсияи Орзузода Парвина Ҷамолидин дар ҷаласаи васеи кафедраи забоншиносӣ ва типологияи муқоисавии Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айни ва шӯрои олимони факултети забони англисӣ ва забонҳои шарқи Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айни (суратҷаласаи №6/5.1 аз 24.01.2025) баррасӣ ва ба ҳимоя пешниҳод карда шудааст.

Мазмуни асосии диссертатсия дар 5 мақолаи муаллиф, ки дар маҷаллаҳои илмӣ ба феҳристи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон воридбуда ва 4 мақолае, ки дар дигар маҷаллаҳо ба таъбириши расидаанд, баён шудааст. Тақризи роҳбари илмӣ мусбат арзёбӣ гаштааст.

Диссертатсия дар кафедраи забоншиносӣ ва типологияи муқоисавии Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айни иҷро шудааст.

Роҳбари илмӣ – Каримов Шухрат Бозорович - доктори илмҳои филологӣ, профессор, директори муассисаи давлатии таълимии «Мақтаби Президентӣ барои кӯдакони болаёқат дар ноҳияи Данғараи вилояти Хатлон».

Муқарризони расмӣ:

Мухторов Зайнидин Мухторович - доктори илмҳои филологӣ, профессор, ректори филиали Донишқадаи рушди менеҷменти Сингапур дар шаҳри Душанбе.

Раҳмонова Дилрабо Искандаровна, номзоди илмҳои филологӣ, дотсенти кафедраи филологияи тоҷик ва забонҳои хориҷии Донишқадаи давлатии фарҳанг ва санъати Тоҷикистон ба номи Мирзо Турсунзода.

Муассисаи пешбар – Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав дар тақризи мусбати худ, ки аз ҷониби мудири кафедраи назария ва типологияи забони англисии факултети забонҳои хориҷии Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав, номзоди илмҳои филологӣ, дотсент Олматова Шарофат Сафаралиевна ва ташхисгар номзоди илмҳои филологӣ, муаллими калони кафедраи назария ва типологияи забони англисии факултети забонҳои хориҷӣ Кабиров Лутфулло Абдусаломович, котиби илмӣ ҷаласаи Муродов исмоил Саидович бо имзо ва аз ҷониби ректори ин муассиса, доктори илмҳои иқтисодӣ, профессор Курбонзода Маҳмадалӣ Раҳмат тасдиқ шудааст, қайд менамояд, ки диссертатсияи Орзузода Парвина Ҷамолидин кори баанҷомрасида ва мувофиқи талаботи Комиссияи олии

аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон таълифгардида буда, ба талаботи бандҳои 31-35-и Тартиби додани дараҷаи илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, таҳти №267 тасдиқ шудааст, ҷавобгӯ ва муаллифи он барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои филологӣ аз рӯйи ихтисоси 10.02.20 – Забоншиносии муқоисавӣ-таърихӣ, қиёсӣ ва муқоисавӣ сазовор мебошад.

Муқарризон ва муассисаи пешбар бо назардошти муқаррароти бандҳои 67-70 ва 74-75-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми соли 2021, таҳти № 267 тасдиқ шудааст, интиҳоб ва таъин гардидаанд. Интиҳоби муқарризони расмӣ ва муассисаи пешбар бо он асоснок мегардад, ки онҳо мутахассисони бевоситаи соҳаи забоншиносӣ буда, дар қорҳои илмию таҳқиқотӣ фаъолона иштирок менамоянд ва дар ин самт асару мақолаҳои зиёде таълиф кардаанд, ки мазмуну муҳтавои онҳо ба мавзӯи диссертатсияи мазкур иртибот дорад.

Вобаста ба мавзӯи диссертатсия доктараб 9 мақолаи илмӣ ба нашр расонидааст, ки аз ин номгӯй 5 мақола дар маҷаллаҳои тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷоп расидаанд. Маводди интишоргардида нуктаҳои асосӣ, натиҷаҳо ва мазмунҳои диссертатсияро инъикос намуда, саҳми шахсии муаллифро собит менамоянд.

1. Таълифоти муаллиф дар маҷаллаҳои тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон:

Мақолаҳое, ки дар маҷаллаҳои тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон нашр шудаанд:

[1- М]. Орзуева П. Ҷ. Истифодаи ҷумлаҳои мураккаби тобеъ бо пайрави сабаб ва замон дар забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ [Матн] / П. Ҷ. Орзуева // Паёми Донишгоҳи омӯзгорӣ– Душанбе, 2022. – №1 (96). – С. 96-101. ISSN 2219-5408

[2-М]. Орзуева. П. Ҷ. Воситаҳои асосии алоқаи тобеи ҷумлаҳои пайрави сабаб ва натиҷа бо сарҷумла дар забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ [Матн] / П.Ҷ. Орзуева // Паёми Донишгоҳи омӯзгории Тоҷикистон ба номи С. Айни. – Душанбе, 2022. – №4 (99). – С. 65 - 70. ISSN 2219-5408

[3-М]. Орзуева. П. Ҷ. Ифодаи маъноҳои асосӣ ва вазифаҳои эзоҳии ҷумлаҳои пайрави сабаб дар забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ [Матн] / П. Ҷ. Орзуева // Паёми Донишгоҳи миллӣ. – Душанбе, 2023. – № 6. – С. 58-64. ISSN 2413-516X

[4-М]. Каримзода. Ш. Б., Орзуева. П. Ч., Мавқеъ ва истифодаи интонатсия дар ҷумлаҳои пайрави сабаб ва натиҷа дар забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ [Матн] / Ш. Б. Каримзода., П. Ч. Орзуева, // Паёми Донишгоҳи омӯзгорӣ– Душанбе, 2023. – №6. – С. 7-14. ISSN 2219-5408

[5-М]. Орзуева П. Ч. Нақши калимаҳои ҳамнисбат дар ташаккули ҷумлаҳои пайрави сабаб дар забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ [Матн] / П. Ч. Орзуева // Паёми Донишгоҳи омӯзгорӣ– Душанбе, 2024. – №3. – С. 59-64. ISSN 2219-5408

П. Мақолаҳо ва фишурдаи интишорот дар маҷаллаҳо ва маҷмуаи маводи конференсҳо:

[6-М]. Орзуева. П. Ч. Истифодаи пайвандҳои тобеъкунандаи ҷунки, зеро ки, азбаски (since, for, - because, as) дар ҷумлаҳои пайрави сабаб дар забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ / П. Орзуева // Масъалаҳои мубрами забоншиносӣ, тарҷума ва методикаи таълими забонҳои хориҷӣ дар макотиби таҳсилоти олӣ. мав. конф. илмӣ- амалии байналмилалӣ. – Душанбе, 2023. – С. 141-144.

[7-М]. Orzueva P. J. The using of subordinating conjunctions in adverbial clauses of cause in Tajik and English languages / P. J. Orzueva // Collection of Articles of Scientific and Practical International Conference entitled «Language is an important carrier of historical memory». – Dushanbe, 2024. – P.76 -81.

[8-М]. Орзуева, П. Ч. Воситаҳои гуногуни истифодаи пайвандҳои ки дар ҷумлаҳои пайрави сабаб ва натиҷа дар забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ / П. Орзуева // Маводи конференсияи илмӣ-амалии байналмилалӣ дар мавзӯи «Муносибати босалоҳият дар рушди нумуи таълими забони хориҷӣ. – Душанбе, 2024. - С. 96-99.

[9-М]. Орзузода П. Ч. Мавқеи истеъмолии пайвандҳои «азбаски» (since) дар ҷумлаҳои пайрави сабаб дар забони тоҷикӣ ва мувофиқати он дар забони англисӣ / П. Орзуева // Маводи конференсияи ҷумҳуриявӣ илмӣ-назариявӣ дар мавзӯи «Масъалаҳои мубрами омӯзиши забонҳои хориҷӣ (русӣ, англисӣ ва хитой) дар шароити муосир» (Бахшида ба 80-солагии Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ). – Кӯлоб, 2024. – С. 157-159.

Ба автореферати диссертатсия аз ҷониби шахсони зерин тақризҳо навишта шуда, ба Шурои диссертатсионӣ ворид шудаанд:

1. Тақризи доктори илмҳои филологӣ, профессори кафедраи забонҳои хориҷии Академияи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Раҳмон Наргис Шариф мусбат буда, ба автореферат ду эрод гирифтааст.

А) Дар аксарияти саҳифаҳои автореферат хатогиҳои имлоӣ ба ҷашм мерасанд;

Б) Дар автореферати диссертатсия хатогиҳои услубию техникӣ ба назар мерасанд, вале манзалати корро коста намегардонанд.

2. Тақризи номзади илмҳои филологӣ, дотсенти кафедраи мутолиоти Аврупоии факултети муносибатҳои байналхалқии ДТМ Начмиддинов Акбаршоҳ Файзуллоевич мусбат буда, ба автореферат 2 эрод гирифтааст.

А) Дар автореферат агар таҳлил дар ҷадвал нишон дода мешуд, кор ранги дигар мегирифт.

Б) Дар автореферати диссертатсия баъзе нуқсонҳои техникӣ ба назар мерасанд.

3. Тақризи номзади илмҳои филологӣ, муаллими калон, мудири кафедраи забонҳои хориҷии Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ Давлатзода Файзиддин Ҷамил мусбат буда, ба автореферат ду эрод гирифтааст:

А) Диссертант тавонистааст таҳлили басо мураккабро ҳаллу ҷасл намояд, вале дар автореферат натиҷаи таҳлил дар ҷадвал оварда мешуд, кор ранги дигар мегирифт;

Б) Дар матни русии автореферат баъзан хатогиҳои имлоиро дучор омадан мумкин.

4. Тақризи номзади илмҳои филологӣ, муаллими калони кафедраи тарҷума ва грамматикаи забони англисии МДТ-и “ДДХ ба номи академик Б. Ғафуров” Усмонова Рухшона Раҳматовна мусбат буда, ба автореферат ду эрод гирифтааст:

А) Забони рисола равону илмӣ бошад ҳам, гоҳе ҷумлаҳои носуфта ба назар мерасанд;

Б) Дар автореферати диссертатсия ҷо ҷо ғалатҳои имлоӣ ба ҷашм мерасад.

Муқарризон дар баробари муайян намудани баъзе эроду норасоиҳои автореферати диссертатсия (тоҷикӣ ва русӣ) аҳамияти ҷанбаҳои назариявӣю амалӣ ва навоҳарии рисолаи илмӣ, инчунин, дастовардҳои илмии муаллифи диссертатсияро таъкид карда, ӯро барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои филологӣ аз рӯйи ихтисоси 10.02.20 – Забоншиносии муқоисавӣ-таърихӣ, қиёсӣ ва муқоисавӣ сазовор донистаанд.

Шурии диссертатсионӣ қайд менамояд, ки аз тарафи доктараби дараҷаи илмӣ дар асоси иҷро кардани таҳқиқи илмӣ:

–дар диссертатсия бори нахуст вижагиҳои асосии тавсифҳои ҷумлаҳои пайрави сабабу натиҷа, сохтор, қолабҳои ҷумласозии онҳо, таснифоти онҳо, хусусиятҳои сохториву маъноӣ, воҳитаҳои грамматикӣ ва ифодаи тобишҳои

гуногуни маъноҳои иловагии ҷумлаҳои пайрави сабабу натиҷа дар забонҳои тоҷикиву англисӣ мавриди баҳси илмӣ қарор гирифта, фарқияту умумияти онҳо дар муқоиса **нишон дода шудааст**;

- баъзе хусусиятҳои дастурии ҷумлаҳои пайрави сабабу натиҷаи забони тоҷикӣ дар муқоиса бо забони англисӣ **муайян шудааст**;

- мавқеи пайвандакҳо дар ташаккулу таҳаввули ҷумлаҳои пайрави сабабу натиҷа дар забонҳои муқоисашаванда **муайян карда шудааст**;

- умумият ва вижагиҳои фарқкунандаи ҷумлаҳои пайрави сабабу натиҷа аз навъҳои дигари ҷумлаҳои пайрави ҳол дар забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ **ошкор гаштааст**;

- нақши калимаҳои ҳамнисбат ва интонатсия дар созмони ҷумлаҳои пайрави сабабу натиҷаи забонҳои муқоисашаванда **нишон дода шудааст**.

Аҳаммияти назарияви таҳқиқот бо он асоснок карда шудааст, ки маводди он дар заминаи таҳлил ва таҳқиқи ҷумлаҳои пайрави сабабу натиҷа дар забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ метавонад ҳангоми коркарди масъалаҳои мубрами грамматикӣ дар пояи таҳқиқи муқоисавӣ истифода гардад. Дар диссертатсия маводди иловагӣ барои баррасии бархе аз масъалаҳои наҳви забонҳои мавриди таҳқиқ ба таври муқоисавӣ пешниҳод шудааст, ки метавонад ҳамчун сарчашмаҳои асосии пажӯҳиш ва омӯзиши минбаъда дар ин самт нақше дошта бошад. Аз ин рӯ, натиҷаҳои бадастомада метавонанд дар ҳаллу фасли баъзе бахшҳои назариявии наҳвшиносӣ, махсусан, доир ба омӯзиши масъалаҳои мухталифи марбут ба шохаҳои забоншиносӣ, аз ҷумла, забоншиносии муқоисавӣ–типологӣ ва услубшиносӣ истифода гардад. Нуктаҳои асосӣ ва амалии таҳқиқ метавонанд ҳангоми пажӯҳишҳои муқоисавӣ ва типологии забонҳои дигар, ҳангоми таҳия ва навиштани дастурҳои таълимӣ барои факултаҳои филологии донишгоҳу донишқадаҳо, муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ мавриди баҳрабардорӣ қарор гиранд.

Аҳаммияти натиҷаҳои бадастовардаи докталаби дарёфти дараҷаи илмӣ дар амалия чунин тасдиқ карда мешавад, ки бахшҳои ҷудогонаи диссертатсияро ҳамчун маводди боэътимод ҳангоми гузаронидани семинарҳои махсус роҷеъ ба масъалаҳои наҳви забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ дар бахшҳои филологӣ, тарҷумонӣ ва забонҳои хориҷии мактабҳои олии истифода намудан мувофиқи матлаб мебошад. Инчунин, маводди таҳқиқии мазкур метавонад дар таҳияи курсҳои назариявӣ аз ҷанҳои «Муқаддимаи забоншиносӣ», «Забоншиносии умумӣ» ва «Типологияи муқоисавии забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ», «Назария ва амалияи тарҷума» истифода гардад.

Дар асоси мавҷуд будани ин ё он воситаи алоқаи грамматикӣ сохтори ҷумлаҳои пайрави сабабу натиҷа дар забонҳои муқоисашаванда бояд

тобишҳои маъноие, ки дар мазмуни матни ҷумлаи пайрави сабабу натиҷа инъикос ёфтаанд, ба таври мушаххас муқаррар карда шуданд.

Диссертатсия ҳангоми таҳқиқи баррасии масъалаҳои сохториву маъноии ҷумлаҳои пайрави ҳол, аз ҷумла, ҷумлаҳои пайрави сабабу натиҷа метавонад ба пажӯҳишу таҳлили навъҳои гуногуни ҷумлаҳои пайрав аз лиҳози муқоиса ҳамчун дастури зарури илмӣ мусоидат менамояд.

Маводди диссертатсия бо мақсади ҳарчи бештар ошноӣ пайдо намудани донишҷӯёни бахшҳои филологии забони тоҷикӣ ва англисӣ ба хусусияти забонии ҷумлаҳои пайрави сабабу натиҷаи забонҳои муқоисашаванда дар китобҳои дарсии ба барномаҳои таълимӣ мувофиқ ворид намудани ҷумлаҳои пайрави сабабу натиҷа пешниҳод карда мешавад.

Баррасии эътимоднокии натиҷаҳои таҳқиқот нишон дод, ки дар навъҳои ҷумлаҳои пайрав пайвандакҳо, калимаҳои ҳамнисбат, интонатсия, мутобиқати шаклҳои феълию хабарӣ ҳамчун воситаи муҳимми грамматикӣ ба шумор рафта, дар ташаккули таҳаввули навъҳои зикргардидаи ҷумлаҳои мураккаби тобеъ нақши муҳимро ба ҷой меоваранд.

Ҳангоми таълифи диссертатсия ба сифати асосҳои муҳимми назарӣ таҳқиқи илмӣ ва таълифоти донишмандони ватанӣ ва хориҷӣ, аз қабili осори донишмандони ватаниву хориҷӣ, аз ҷумла, Б. Ниёзмӯҳаммадов, Ш. Ниёзӣ, Н. Маъсумӣ, Д. Тоҷиев, Ҳ. Ҳусейнов, Ш. Рустамов, К. Қаландаров, Ф. Зикриёев, М. Қосимова, Б. Камолиддинов, С. Атобуллоев, Д. Хоҷаев, М. Мирзоева, С. Собирҷонов, М. Абдурахмонова, Р. Асозода, Н. Раҳмонова, А. Смирнитский, Б. Илиш, Ю. Р. Гепнер, Л. Иофик, Б. Хаймович, В. Л. Каушанская, Н. А. Кобрина, Д. С. Самедов, Е. В. Кротович, Н. С. Поспелов, С. Е. Крючков, Н. Н. Темирханова, Л. Ю. Максимов, Н. Широкова, Н. С. Черникова, И. Р. Чередниченко, Н. Маъсумӣ, Ш. Рустамов, Д. Тоҷиев, А. Мамадназаров, Н. Раҳмонова, К. Усмонов, В. Виноградов, П. С. Пейсиков, М. А. Ганшина, Т. В. Ларина, Д. Н. Шмелов ва дигарон истифода шудаанд.

Дар диссертатсия вижагиҳои фарқкунандаи ҷумлаҳои пайрави сабабу натиҷаи забонҳои тоҷикиву англисӣ дар осори нависандагони тоҷику англис, аз ҷумла, «Ёддоштҳо»-и С. Айнӣ, «Ҷейн Эйр»-и Шарлотта Бронте, «Пирамард ва баҳр»-и Эрнест Хемингвей ва тарҷумаи онҳо ба забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ истифода шудааст.

Саҳми шахсии муҳаққиқро дар раванди таҳқиқ ба даст овардани мавод вобаста ба мавзӯи диссертатсия ва қорҳои зерини анҷомдода дар бар мегирад: а) таҳлили шарҳи назариявии адабиёти илмӣ мансуб ба мавзӯи пажӯҳиш, яъне ҷумлаи пайрави сабабу натиҷа дар забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ; б) ҷамъоварӣ ва ба низом даровардани мавод аз сарчашмаҳои мушаххас, яъне аз асарҳои «Ҷейн Эйр»-и Шарлотта Бронте, «Ёддоштҳо»-и

Садриддин Айни, «Пирамард ва баҳр»-и Эрнест Хемингвей ва тарҷумаи онҳо ба забонҳои тоҷикиву англисӣ; в) муайян намудани мавқеи пайвандакҳои тобеъкунанда, вожаҳои ҳамнисбат ва интонатсия, мутобиқати шаклҳои феълию хабарӣ дар ҷумлаҳои пайрави сабабу натиҷаи забонҳои муқоисашаванда бо таъя ба асарҳои зикргардида; г) нишон додани вижагиҳои ба ҳам монанд ва фарқкунанда дар мавриди таҳлили ҷумлаҳои пайрави сабабу натиҷа; д) хулосаву пешниҳодҳои мушаххас, ки аз натиҷаи таҳқиқот ба даст омадаанд.

Дар ҷаласаи Шурои диссертатсионии 6D.KOA-036 назди Донишгоҳи байналмиллалии забонҳои хориҷии Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода аз 27-уми сентябри соли 2025, № 33 дар бораи сазовор донишҷуи Орзузода Парвина Ҷамолидин бо дараҷаи илмӣ номзади илмҳои филологӣ аз рӯи ихтисоси 10.02.20 – Забоншиносии муқоисавӣ-таърихӣ, қиёсӣ ва муқоисавӣ қарор қабул карда шуд.

Ҳангоми гузаронидани овоздиҳии пинҳонӣ дар Шурои диссертатсионӣ 11 нафар иштирок доштанд, ки аз инҳо 3 нафарашон доктори илм аз рӯи ихтисоси диссертатсияи баррасишаванда мебошанд.

Дар овоздиҳӣ аз 11 нафар аъзои ба ҳайати Шурои диссертатсионӣ шомилбуда, 11 нафар овоз доданд: тарафдор – 11 нафар, муқобил – нест, бетараф – нест, бюллетенҳои беътибор – нест.

ҚАРОРИ

**Шурои диссертатсионии 6D.KOA-036-и назди
Донишгоҳи байналмиллалии забонҳои хориҷии Тоҷикистон ба номи
Сотим Улуғзода**

аз 27. 09. 2025

ш. Душанбе

Баромади Орзузода Парвина Ҷамолидин дар мавзӯи «Таҳлили муқоисавии ҷумлаҳои пайрави сабаб ва натиҷа дар забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ» - аз рӯи ихтисоси 10.02.20- Забоншиносии муқоисавӣ-таърихӣ, қиёсӣ муқоисавӣ, тақризи муассисаи пешбар – Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав, баромади муқарризони расмӣ – Мухторов Зайниддин Мухторович - доктори илмҳои филологӣ, профессор. Ректори филиали Донишқадаи рушди менеҷменти Сингапур дар шаҳри Душанбе, Раҳмонова Дилрабо Искандаровна, дотсенти кафедраи филологияи тоҷик ва забонҳои хориҷии Донишқадаи давлатии фарҳанг ва санъати Тоҷикистон ба номи Мирзо Турсунзода, муқарризони ғайрирасмӣ, докторони илм, профессорон Шербоев Саидбой, Ҷабборов Марҳаб Тухтасуновна, Гулназарзода Жило Бӯрӣ ва Турсунов Фаёзҷон Мелибоевичро шунида,

Шурои диссертатсионӣ дар асоси натиҷаҳои овоздиҳии пинҳонӣ, хулосаи қабулкардаи худ оид ба диссертатсия дар бораи асолат, арзиш, навоарӣ ва натиҷаҳои ба дастовардаи Орзузода Парвина Ҷамолидин

ҚАРОР ҚАБУЛ МЕКУНАД:

1. Диссертатсияи Орзузода Парвина Ҷамолидин дар мавзуи «**Таҳлили муқоисавии ҷумлаҳои пайрави сабаб ва натиҷа дар забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ**» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои филологӣ аз рӯйи ихтисоси 10.02.20 – Забоншиносии муқоисавӣ-таърихӣ, қиёсӣ ва муқоисавӣ ба талаботи бандҳои 31 ва 33-35-и Тартиби додани дараҷаи илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, №267 тасдиқ шудааст, комилан мувофиқат мекунад;

2. Маводҳои илмӣ ҷопшудаи муҳаққиқ мазмуну мундариҷаи диссертатсияро пурра инъикос менамояд;

3. Ба Орзузода Парвина Ҷамолидин дараҷаи илмӣ номзади илмҳои филологӣ аз рӯйи ихтисоси 10.02.20 – Забоншиносии муқоисавӣ-таърихӣ, қиёсӣ ва муқоисавӣ дода шавад;

4. Барои додани дипломи номзади илмҳои филологӣ аз рӯйи ихтисоси 10.02.20 – Забоншиносии муқоисавӣ-таърихӣ, қиёсӣ ва муқоисавӣ ба Орзузода Парвина Ҷамолидин аз Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дархост карда шавад

Касе, ки тарафдори ин қарори Шурои диссертатсионӣ бошад, хоҳиш менамоям, овоз диҳад.

Тарафдор – 11 нафар. Зид, бетараф? Нест. Яқдилона қабул карда шуд.

Раиси Шурои
диссертатсионӣ, профессор

Котиби илмӣ Шурои
диссертатсионӣ, дотсент

Турсунов Ф. М.

Ҳасанова Ш.Р.

27-уми сентябри соли 2025